

Warszawa, dnia 22 października 2018 r.

Opinia do ustawy o kołach gospodyń wiejskich

(druk nr 969)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa zawiera rozwiązania nadające kołom gospodyń wiejskich osobowość prawną. W ustawie określono formy i zasady dobrowolnego zrzeszania się w kołach gospodyń wiejskich, tryb ich zakładania oraz organizację. Koło gospodyń wiejskich ma być dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną społeczną organizacją mieszkańców wsi. Nadzór nad działalnością koła będzie sprawował Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa we współpracy z Pełnomocnikiem Rządu do spraw Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Koło gospodyń wiejskich ma reprezentować interesy i działać na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin, a także wspierać rozwój terenów wiejskich.

Do zadań koła gospodyń wiejskich ma należeć, między innymi:

- 1) prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w środowiskach wiejskich, a także – działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich;
- 2) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet i działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi;
- 3) upowszechnianie racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych;
- 4) reprezentowanie interesów kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej;
- 5) rozwijanie kultury ludowej, w tym kultury lokalnej i regionalnej.

Majątek koła gospodyń wiejskich będzie powstawał ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku koła

oraz z ofiarności publicznej. Koło gospodyń wiejskich będzie mogło prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą. Dochód z działalności koła będzie przeznaczony na realizację celów statutowych i nie będzie mógł być przeznaczony do podziału między członków koła. Koło będzie mogło otrzymywać dotacje na realizację określonych w ustawie zadań.

Ustawa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 69. posiedzeniu w dniu 4 października 2018 r. w oparciu o przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 2856). Projekt stanowił przedmiot prac sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która wniosła do projektu poprawki mieszczące się w materii przedłożenia.

W trakcie drugiego czytania zgłoszono poprawki, których część zyskała aprobatę Sejmu.

III. Uwagi

1. Art. 4 ust. 1 stanowi, że na terenie jednej wsi może zostać utworzone jedno koło gospodyń wiejskich w rozumieniu opiniowanej ustawy. Natomiast w ust. 5 tego samego artykułu zastrzeżono, że jednocześnie można być członkiem tylko jednego koła gospodyń wiejskich. Zacytowane przepisy ograniczają konstytucyjną wolność zrzeszania się określoną w art. 12 (Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji.), art. 58 ust. 1 (Każdemu zapewnia się wolność zrzeszania się.) oraz art. 59 ust. 1 (Zapewnia się wolność zrzeszania się w związkach zawodowych, organizacjach społeczno-zawodowych rolników oraz w organizacjach pracodawców.) Konstytucji.

W wyroku z dnia 3 czerwca 1998 r., sygn. akt K 34/97 (LEX nr 33150) Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że wolność zrzeszania się w związki zawodowe należy rozumieć jako dającą gwarancję nieskrępowanego tworzenia związków, dobrowolnego przystępowania i występowania ze związków oraz swobody ich działalności. Tę wypowiedź można odnieść do społeczno-zawodowych organizacji rolników, czy szerzej – wszelkiego rodzaju zrzeszeń.

Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw (art. 31 ust. 3 Konstytucji).

Uzasadnienie projektu ustawy nie wskazuje powodu, dla którego wprowadzono omawiane ograniczenia w organizowaniu się w koła gospodyń wiejskich. Trudno dociec jaki był tego powód. Wydaje się, że nie zachodzi w tym przypadku żadna z okoliczności określonych w art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Jeżeli Senat podzieli zastrzeżenia co do dopuszczalności wprowadzenia takich ograniczeń powinien uchwalić następujące poprawki:

1) w art. 4 skreśla się ust. 1 i 5;

2) w art. 9 w ust. 3 wyrazy „, że założyciele koła nie spełniają wymagań określonych w ustawie, lub że na terenie wsi, w której miałyby mieć swą siedzibę koło gospodyń wiejskich utworzono już inne koło gospodyń wiejskich w rozumieniu niniejszej ustawy” zastępuje się wyrazami „lub założyciele koła nie spełniają wymagań określonych w ustawie”;

3) w art. 34 skreśla się ust. 2;

2. Zgodnie z treścią art. 1 ustawa określa formy i zasady dobrowolnego zrzeszania się w kołach gospodyń wiejskich, tryb ich zakładania oraz organizację kół gospodyń wiejskich działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Tymczasem z brzmienia art. 4 ust. 1 wynika dopuszczalność tworzenia kół gospodyń wiejskich na innych, bliżej nieokreślonych zasadach. Wydaje się, że jest to niezręczność językowa ustawodawcy, który nie przewiduje innych form dla kół gospodyń wiejskich, co oczywiście nie oznacza, że mieszkańcy wsi, którzy chcą się zrzeszać, nie mogą tego czynić w ramach np. stowarzyszeń. W sensie prawnym takie stowarzyszenia nie będą jednak kołami gospodyń wiejskich.

Propozycja poprawek:

1) w art. 4 w ust. 1 skreśla się wyrazy „w rozumieniu niniejszej ustawy”;

2) w art. 9 w ust. 3 skreśla się wyrazy „w rozumieniu niniejszej ustawy”;

3. W art. 4 ust. 1 wprowadzono zasadę, że na terenie jednej wsi może zostać utworzone jedno koło gospodyń wiejskich. Oceniając przepis należy zauważyć, że miejsce utworzenia koła nie będzie nigdzie ujawniane. W rejestrze będzie uwidoczniła jedynie siedziba koła gospodyń wiejskich. Natomiast w statucie koła będą obowiązane wymienić siedzibę oraz terytorialny zakres działania. To oznacza, że nie będzie sposobu by ustalić, jakie jest miejsce utworzenia koła, co czyni dyspozycję art. 4 nieskuteczną.

Aby uczynić przepis funkcjonalnym można na przykład odwołać się w art. 4 (a w konsekwencji i w innych przepisach) do siedziby koła gospodyń wiejskich. Na takie rozwiązanie zdaje się wskazywać obecne brzmienie art. 9 ust. 3. Należy jednak pamiętać, że siedzibą koła będzie miejscowość, która zostanie wskazana w statucie, co w praktyce oznacza możliwość wybrania jako siedziby wsi, w której jeszcze nie ma siedziby inne koło gospodyń wiejskich (por. art. 41 Kodeksu cywilnego), a co za tym idzie zamysł ograniczania tworzenia nowych kół będzie nieskuteczny.

Propozycja poprawki:

1) w art. 4 w ust. 1 wyrazy „zostać utworzone” zastępuje się wyrazami „mieć siedzibę”;

2) w art. 9:

a) w ust. 1 wyrazy „miejsce utworzenia” zastępuje się wyrazem „siedzibę”,

b) w ust. 3 wyrazy „ utworzono już inne” zastępuje się wyrazami „ma siedzibę”;

4. Art. 4 ust. 3 stanowi, że członkiem koła gospodyń wiejskich może być każda osoba, która (...) stale zamieszkuje na obszarze wsi będącej terenem działalności koła.

Zgodnie z § 9 Zasad techniki prawodawczej w ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określonej jako „kodeks” lub „prawo”.

Kodeks cywilny dla określenia pojęcia miejscowości stałego zamieszkiwania posługuje się zwrotem „miejsce zamieszkania” (prawidłowo posłużono się tym zwrotem w art. 8 ust. 2 pkt 1).

Propozycja poprawek:

1) w art. 4 w ust. 3 wyrazy „stale zamieszkuje na obszarze wsi będącej” zastępuje się wyrazami „której miejscem zamieszkania jest wieś będąca”;

2) w art. 8 w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „stałym zamieszkiwaniu” zastępuje się wyrazami „miejscu zamieszkania”;

3) w art. 11 wyrazy „stałym zamieszkiwaniu” zastępuje się wyrazami „miejscu zamieszkania”;

4) w załączniku w § 5 wyrazy „stale zamieszkujące w” zastępuje się wyrazami „, których miejscem zamieszkania jest”;

5. Statut koła gospodyń wiejskich ma zawierać m.in. sposób reprezentowania koła na zewnątrz oraz sposób zaciągania przez koło zobowiązań majątkowych (art. 5 ust. 2 pkt 10 i 12). „Zaciąganie zobowiązań” jest pojęciem mieszczącym się w zakresie pojęcia „reprezentowanie” (por. art. 10 ust. 1 pkt 6 Prawa o stowarzyszeniach).

Poza tym wątpliwości budzi doprecyzowanie reprezentacji przez zwrot „na zewnątrz”, gdyż każde oświadczenie woli składane w imieniu osoby prawnej jest oświadczeniem wobec podmiotu niebędącego reprezentowaną osobą prawną. Doszukując się wartości normatywnej tego dopisku, można by przypisywać mu ograniczenie możliwości reprezentacji koła wobec członków koła, ale w takim przypadku nie byłoby organu, który miałby kompetencję do reprezentowania koła.

Wobec powyższego art. 5 w ust. 2 pkt 10 należy przeredagować, a pkt 12 – skreślić. Alternatywnym rozwiązaniem jest nadanie art. 5 ust. 2 pkt 10 brzmienia odpowiadającego art. 10 ust. 1 pkt 6 Prawa o stowarzyszeniach.

Propozycje poprawek:

1) w art. 5 w ust. 2:

a) w pkt 10 skreśla się wyrazy „na zewnątrz”,

b) skreśla się pkt 12;

albo

1) w art. 5 w ust. 2:

a) w pkt 10 wyrazy „na zewnątrz” zastępuje się wyrazami „w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych”,

b) skreśla się pkt 12;

2) w art. 20 skreśla się wyrazy „na zewnątrz”,

3) w załączniku w § 11 i § 14 skreśla się wyrazy „na zewnątrz”,

6. Na podstawie art. 7 ust. 2 członkowie komitetu założycielskiego odpowiadają wobec koła gospodyń wiejskich za zobowiązania wynikające z czynności dokonanych w imieniu koła przed jego rejestracją według przepisów prawa cywilnego.

Po pierwsze, tak sformułowane odesłanie jest nieprecyzyjne. Po drugie, uzasadnienie projektu ustawy jest bardzo lakoniczne i nie odpowiada na pytanie, o rodzaj odpowiedzialności, której dotyczy przepis.

Po uzyskaniu dodatkowych wyjaśnień przedstawiciela projektodawcy możliwe będzie sformułowanie poprawki, która doprecyzuje odesłanie albo skreśli omawiany fragment przepisu.

7. Poprawka redakcyjna:

– w art. 8 w ust. 2 w pkt 4 skreśla się wyraz „własnoręczne”;

8. Art. 9 ust. 1 określa przesłanki wydania decyzji o wpisie koła gospodyń wiejskich do rejestru. Jednocześnie w ust. 3 tego przepisu określano przesłanki wydania decyzji

odmownej. Przy czym przesłanki z ust. 3 nie są „lustrzanym odbiciem” przesłanek określonych w ust. 1.

Taka konstrukcja nie odpowiada praktyce pisania przepisów kompetencyjnych do wydania decyzji. Prawdłowo sformułowany przepis powinien określać przesłanki wydania decyzji „pozytywnej”. Niespełnienie ich jest równoznaczne z koniecznością wydania decyzji „negatywnej”.

Powyższe uzasadnia następującą poprawkę:

– w art. 9:

- a) w ust. 1 wyrazy „i założyciele koła spełniają wymagania określone w ustawie” zastępuje się wyrazami „, założyciele koła spełniają wymagania określone w ustawie i na terenie wsi, w której miałyby mieć swą siedzibę koło gospodyń wiejskich nie utworzono jeszcze innego koła gospodyń wiejskich w rozumieniu niniejszej ustawy”,
- b) skreśla się ust. 3;

9. W art. 9 w ust. 1 zawarto zdanie drugie, które daje podstawę do upoważnienia kierowników biur powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do wydania decyzji o wpisie do rejestru. Treść tego zdania jest wystarczająco odrębna od zdania pierwszego by wydzielić ją do oddzielnego ustępu. Należy również pamiętać, że zasadą jest formułowanie przepisów w liczbie pojedynczej.

Ponadto wydaje się, że w przypadku upoważnienia kierownika biura regionalnego do dokonania wpisu, to on powinien wydać zaświadczenie o wpisie.

Powyższe uzasadnia następującą poprawkę:

– w art. 9:

- a) w ust. 1 skreśla się zdanie drugie,
- b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Do wydania decyzji o wpisie do rejestru oraz wydania zaświadczenia o wpisaniu koła do rejestru Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może upoważnić kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce utworzenia koła.”;

10. W art. 10 w ust. 4 w zakresie wymogów statutu lub jego zmiany zamieszczono odesłanie do ust. 3. W ust. 3 nie są określone żadne wymogi wobec statutu. Odesłanie powinno być prawdopodobnie skierowane do art. 5 ust. 2.

Propozycja poprawki:

– w art. 10 w ust. 4 wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „art. 5 ust. 2”;

11. Według art. 12 koło gospodyń wiejskich podlega niezwłocznie wykreśleniu z rejestru w przypadkach wskazanych w przepisie. Wykreślenie z rejestru jest tożsame z utratą osobowości prawnej (twierdzenie wywiedzione z treści art. 6 ust. 2). Przepisy nie określają zasad następstwa prawnego ani innego rodzaju przejęcia zobowiązań koła. Zatem wykreślenie z rejestru bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, którego jednym z elementów jest zaspokojenie wierzycieli, spowoduje niemożność dochodzenia roszczeń przez tych wierzycieli. Z drugiej strony na równi z długami koła wygasną jego wierzytelności, co uszczupli majątek pozostały po rozwiązaniu kole gospodyń wiejskich.

Podkreślenia wymaga, że likwidacja jest procesem zmierzającym do wygaszenia działalności podmiotu. Natomiast rozwiązanie jest aktem natychmiastowym, który kończy byt osoby prawnej. Opiniowana ustawa używa tych wyrażen zamiennie w obu znaczeniach.

Aby uporządkować te przepisy proponuję następujące poprawki:

1) *skreśla się art. 12;*

2) *dodaje się art. 27a w brzmieniu:*

„Art. 27. 1 Koło gospodyń wiejskich przechodzi w stan likwidacji:

- 1) *jeżeli podjęta zostanie, uchwała o rozwiązaniu koła;*
- 2) *jeżeli uchwalona zmiana statutu koła nie odpowiada wymaganiom określonym w ustawie, a koło gospodyń wiejskich, mimo wskazania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na zaistniałe uchybienia, nie podejmie uchwały usuwającej te uchybienia bądź nie odstąpi od zmiany statutu koła;*

- 3) jeżeli liczba członków koła osiągnie stan poniżej liczby określonej w art. 5 ust. 1;
- 4) w innych przypadkach przewidzianych w ustawie.

2. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2-4 stwierdzić stan likwidacji koła gospodyń wiejskich.

3. Koło gospodyń wiejskich może zaskarżyć do sądu stwierdzenie stanu likwidacji w ciągu sześciu tygodni od dnia jego doręczenia wraz z uzasadnieniem. W razie niezaskarżenia stwierdzenia stanu likwidacji w ustawowym terminie lub uprawomocnienia się orzeczenia oddalającego powództwo albo umarzającego postępowanie w sprawie, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wyznacza likwidatora.

4. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do likwidacji koła gospodyń wiejskich stosuje się odpowiednio przepisy art. 118–128 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1285).”;

- 3) w załączniku w § 8 w ust. 4 w pkt 2 wyraz „likwidacji” zastępuje się wyrazem „rozwiązania”;

12. W art. 15 w ust. 1 zawarto zasadę, że zebraniu członków koła przysługuje domniemanie kompetencji, tzn. że jeśli nie zastrzeżono kompetencji dla innego organu koła gospodyń wiejskich rozstrzygnięcie należy do zebrania członków. Jednocześnie na podstawie art. 20 ust. 2 domniemanie kompetencji przysługuje zarządowi koła. Z tego powodu przywołane przepisy są sprzeczne. W Prawie o stowarzyszeniach domniemanie kompetencji przysługuje walnemu zgromadzeniu członków. Zakładając że opiniowana ustawa ma wprowadzić analogiczne rozwiązania, należy uchwalić następujące poprawki:

1) w art. 16 skreśla się ust. 2;

2) w art. 20 skreśla się ust. 2;

3) w załączniku w § 11 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „wszystkie sprawy niezastrzeżone dla innych organów Koła, w szczególności”;

13. W art. 15 w ust. 1 oraz w § 8 ust. 1 i § 13 ust. 1 pkt 2 ustawa posługuje się zwrotem „władze koła”. W pozostałych przepisach, zgodnie z terminologią z Kodeksu cywilnego (art. 38 Kc) posłużono się wyrazem „organy”. Przepisy naruszają więc § 9 (W ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określanej jako „kodeks” lub „prawo”.) i § 10 (Do oznaczenia jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami.) Zasad techniki prawodawczej.

Aby nadać przepisom właściwe brzmienie należy wprowadzić następujące poprawki:

1) w art. 15 w ust. 1 wyraz „władz” zastępuje się wyrazem „organów”;

2) w załączniku:

a) w § 8 w ust. 1 wyraz „władzą” zastępuje się wyrazem „organem”,

b) w § 13 w ust. 1 w pkt 2 wyraz „władz” zastępuje się wyrazem „organów”;

14. W art. 16 określono kompetencje zebrania członków. Wśród nich znajduje się prawo podejmowania uchwał w sprawie podziału zysku netto (art. 16 ust. 1 pkt 4).

Natomiast art. 22 ust. 3 zabrania podziału dochodu z działalności koła między jego członków. Wydaje się, że usunięcie tej sprzeczności powinno polegać na konsekwentnym podtrzymaniu zakazu podziału zysku w całej ustawie.

Propozycja poprawki:

1) w art. 5 w ust. 2 skreśla się pkt 13;

2) w art. 16 w ust. 1 w pkt 4 skreśla się wyrazy „w sprawie podziału zysku netto lub”;

3) w załączniku:

a) w § 8 w ust. 3 w pkt 12 skreśla się wyrazy „podziału zysku netto lub”,

b) w § 15 w ust. 3 skreśla się wyrazy „podziału zysku netto lub”;

15. W art. 16 ust. 1 pkt 8 przewidziano możliwość podjęcia uchwały w sprawie podziału koła gospodyń wiejskich. Ponieważ ustawa zabrania istnienia dwóch kół z siedzibą w tej samej wsi, należy rozważyć dodanie przepisów, które określą sposób podziału (np. poprzez wskazanie w uchwale o podziale różnych siedzib kół powstałych w wyniku podziału), wprowadzą wyjątek od zasady „jedna wieś – jedno koło” albo wskażą sposób rozstrzygnięcia o pierwszeństwie wpisu do rejestru.

16. W art. 21 w ust. 2 wyrazy „stosownie do postanowień statutu” powtarzają treść art. 5 ust. 2 pkt 8, i jako zbędne powinny zostać skreślone.

Propozycja poprawki:

– w art. 21 w ust. 2 skreśla się wyrazy „, stosownie do postanowień statutu,”;

17. W art. 24 zawarto przepis, który daje podstawę do udzielania kołom gospodyń wiejskich dotacji celowych. Przepis nie zawiera precyzyjnego odesłania, ale wydaje się, że nie ma podstaw do udzielenia dotacji celowej przez jednostki samorządu terytorialnego. Obowiązkiwanie tego przepisu nie jest ograniczone czasowo. Natomiast w art. 35 ust. 1 zawarto przepis epizodyczny, który daje podstawę do udzielania kołom dotacji celowej z budżetu państwa w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie.

Ustawodawca musi rozstrzygnąć czy uprawnienie do dotacji ma mieć charakter stały czy ograniczony czasowo. Redakcja art. 35, gdzie zawarto przepis upoważniający do wydania rozporządzenia potrzebnego do realizacji uprawnienia do dotacji, i brak takiego przepisu w art. 24 może oznaczać, że celem ustawodawcy jest przyznanie uprawnienia tymczasowego. W takim przypadku należy skreślić art. 24.

Jeżeli możliwość otrzymania dotacji ma mieć charakter trwały, to należy skreślić art. 35 i uzupełnić treść art. 24.

Propozycje poprawek:

- skreśla się art. 24;

albo

1) w art. 24 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz rozliczania dotacji z budżetu państwa dla kół gospodyń wiejskich oraz ich wysokość, a także wzór wniosku o przyznanie dotacji, mając na uwadze zapewnienie wsparcia dla rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich.”;

2) skreśla się art. 35;

18. W art. 29 ustawa nowelizuje ustawę o podatku dochodowym od osób prawnych w ten sposób, że część dochodów kół gospodyń wiejskich będzie objęta zwolnieniem. Ponieważ cała ustawa, a wraz z nią art. 29, wejdą w życie w trakcie roku podatkowego, potrzebny jest odpowiedni przepis przejściowy, który rozstrzygnie sposób rozliczenia podatku w trakcie roku podatkowego. Sformułowanie przepisu będzie możliwe po ustaleniu jego merytorycznej treści.

19. Nowelizacja art. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej wejdzie w życie prawdopodobnie jeszcze przed końcem 2018 r. Z dniem 1 stycznia 2019 r. wejdzie w życie nowelizacja art. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej z dnia 15 czerwca 2018 r (Dz. U. poz. 1467), która nadaje przepisowi nowe brzmienie i tym samym zniweczy nowelizację dokonaną opiniowaną ustawą.

Wydaje się, że taki przebieg wydarzeń może być zgodny z intencją prawodawcy, który zmienił koncepcję regulacji zawartej w art. 4.

Należy jednak podkreślić, że do końca bieżącego roku będą obowiązywać przepisy w brzmieniu nadawanym opiniowaną ustawą. W związku z tym należy poprawić oznaczenie dodawanego ust. 4a, gdyż w nowelizowanym artykule już znajduje się tak oznaczona jednostka redakcyjna.

Propozycja poprawki:

– w art. 32 w pkt 3 w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 4a” zastępują się wyrazami „ust. 4b”, oraz dotychczasowy ust. 4a oznacza się jako ust. 4b.;

20. Na podstawie art. 34 w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie koła gospodyń wiejskich działające na podstawie przepisów dotychczasowych mogą zarejestrować się na nowych zasadach mając pierwszeństwo w rejestracji przed nowymi kołami gospodyń wiejskich. Dotychczas nie było ograniczenia „jedna wieś – jedno koło”, możliwe zatem są stany faktyczne, w których w jednej miejscowości działało więcej niż jedno koło. Przepisy nie określają zasady rozstrzygnięcia kolejności między nimi, co oznacza, że będzie rozstrzygało pierwszeństwo wpisu. Zasadnym wydaje się rozważenie wprowadzenia wyjątku dla dotychczasowych kół i umożliwienie rejestracji mimo ograniczeń dotyczących liczby kół w jednej miejscowości.

21. Ustawa przewiduje jednodniową *vacatio legis*. Minimalny standard terminu wejścia w życie ustawy określa art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych przewidujący, jako zasadniczy, czternastodniowy okres *vacatio legis*. Wyjątki od tej zasady określa art. 4 ust. 2 powołanej ustawy, zgodnie z którym w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Należy także pamiętać, że odstępianie od minimalnej *vacatio legis*, w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, musi znaleźć odpowiednie uzasadnienie. Argumenty takie nie zostały przedstawione przez projektodawców w uzasadnieniu projektu ustawy. Również przedmiot regulacji nie wydaje się uzasadniać skrócenia *vacatio legis*. Dlatego proponuje następującą poprawkę:

– w art. 36 wyrazy „z dniem następującym po dniu ogłoszenia” zastępuje się wyrazami „po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia”;

22. W § 9 ust. 1 i 2 przykładowego statutu koła znajdują się błędy składniowe. Należy wprowadzić następującą poprawkę:

– w załączniku w § 9:

- a) w ust. 1 wyrazy „Zwyczajne Zebranie Członków Koła zwołuje Zarząd Koła” zastępuje się wyrazami „Zarząd Koła zwołuje Zwyczajne Zebranie Członków Koła”,
- b) w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Nadzwyczajne Zebranie Członków Koła zwołuje Zarząd Koła” zastępuje się wyrazami „Zarząd Koła zwołuje Nadzwyczajne Zebranie Członków Koła”;

23. Klauzule wzorcowego statutu określone w § 8 ust. 4 i § 9 ust. 5, określające quorum wymagane do podjęcia uchwał, są ze sobą nieskorelowane.

Propozycja poprawki:

– w załączniku:

a) w § 8 w ust. 4:

- we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „przedmiocie” zastępuje się wyrazem „sprawach”,
- w części wspólnej wyliczenia skreśla się wyrazy „w obecności co najmniej połowy Zebrania Członków”,

b) w § 9 w ust. 5 wyrazy „nabycia i zbycia nieruchomości, rozwiązania Koła i zmian w statucie” zastępuje się wyrazami „zmian w statucie oraz określonych w § 8 ust. 4”;

24. W § 10 ust. 2 przykładowego statutu kompetencje do wyboru przewodniczącego zarządu przyznano zarządowi koła. Jest to sprzeczne z art. 21 ust. 2, który, jako organ uprawniony do wyboru przewodniczącego zarządu, określa zebranie członków.

Propozycja poprawki:

– w załączniku w § 10 skreśla się ust. 2.

25. W załączniku do ustawy § 15 ust. 3 znajduje się powtórzenie zasady zawartej w § 8 ust. 3 pkt 13, przyznającej zebraniu członków kompetencje do podziału zysku lub pokrycia straty. Wobec tego należy skreślić § 15 ust. 3.

Propozycja poprawki:

– w załączniku w § 15 skreśla się ust. 3.

Michał Gil

Główny legislator